

- (b) ভাৰতৰ ৰাষ্ট্ৰীয় চৰাই কি ?
What is the National Bird of India?
- (c) কুৰুৰাসকল কোন ?
Who are the Kurubas?
- (d) *Indian Forestry* নামৰ গ্ৰন্থখন কোনে ৰচনা কৰিছে ?
Who authored the book named *Indian Forestry*?
- (e) 'The British Imperial Forest School' কোন ঠাইত প্ৰতিষ্ঠা কৰা হৈছিল ?
In which place 'The British Imperial Forest School' was established?
- (f) চিপকো আন্দোলনৰ বিখ্যাত নেতা এজনৰ নাম লিখা।
Name an eminent leader of Chipko Movement.
- (g) অসমৰ এখন বৰ্ষা অৰণ্যৰ নাম লিখা।
Name a rain forest of Assam.
- (h) Gustav Mann কোন আছিল ?
Who was Gustav Mann?

2. চমু টোকা লিখা (যি কোনো তিনিটা) :
Write short notes on (any three) :

- (a) ভাৰতৰ চিৰসেউজ বৰ্ষা অৰণ্য
The evergreen rain forest of India

- (b) সিন্ধুসভ্যতা পতনৰ পাৰিপাৰ্শ্বিক কাৰণ
Environmental factors for the decline of Indus Civilization
- (c) বন আইন, 1878
The Forest Act, 1878
- (d) খনিৰ সমস্যা
Problems of mines
- (e) অসমত ৰোপণ অৰ্থনীতিৰ প্ৰভাৱ
Impact of plantation economy in Assam
3. পাৰিপাৰ্শ্বিক ইতিহাসৰ উত্থানৰ এটি চমু বিৱৰণ দিয়া। 12
Give a brief description on the emergence of Environmental History.

অথবা / Or

মানৱ সভ্যতাৰ বিভিন্ন স্তৰত সম্পদ ব্যৱহাৰৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰ আলোচনা কৰা।

Discuss the various modes of resource utilization in different phases of human civilization.

4. সিন্ধু সভ্যতাৰ পাৰিপাৰ্শ্বিক অৱস্থিতি চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা। 12
Briefly explain the ecological mapping of Indus Civilization.

অথবা / Or

গংগা উপত্যকাত কৃষি সম্প্ৰসাৰণৰ পাৰিপাৰ্শ্বিক প্ৰভাৱ সম্পৰ্কে চমুকৈ লিখা।

Write briefly about the ecological impact of agricultural expansion in the Gangetic Valley.